

Нове харчове законодавство



Основний закон

20.09.2015

набула чинності нова редакція

Закону України «Про безпечність та якість
харчових продуктів»

змінено назву на

Закон України «Про основні принципи та вимоги
до безпечності та якості харчових продуктів»

- оператор ринку харчових продуктів -
суб'єкт господарювання, який провадить діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється первинне виробництво, виробництво, реалізація та/або обіг харчових продуктів та/або інших об'єктів санітарних заходів (крім матеріалів, що контактують з харчовими продуктами), і який відповідає за виконання вимог цього Закону та законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів.

До операторів ринку належать фізичні особи, якщо вони провадять діяльність з метою або без мети отримання прибутку та займаються виробництвом та/або обігом харчових продуктів або інших об'єктів санітарних заходів. Оператором ринку також вважається агропродовольчий ринок;

- **потужності** - споруди або комплекс споруд, приміщення, будівлі, обладнання та ін. засоби, включаючи транспортні засоби, а також територія, що використовуються у виробництві та/або обігу об'єктів санітарних заходів;
- **малі потужності** - потужності, які постачають харчові продукти кінцевому споживачу, мають не більше ніж десять осіб робочого персоналу, займають площу не більше ніж 400 кв.м, або потужності, які не постачають харчові продукти кінцевому споживачу та мають не більше ніж п'ять осіб робочого персоналу;
- **рухомі та/або тимчасові потужності** - тимчасові споруди, рухомі транспортні засоби, призначені для торгівлі;

Державна реєстрація потужності

Оператори ринку, які провадять діяльність, що не вимагає отримання експлуатаційного дозволу, зобов'язані зареєструвати потужності, які використовуються на будь-якій стадії виробництва та/або обігу харчових продуктів.

Реєстрація потужності є обов'язковою з 08.04.2016.

Експлуатаційний дозвіл отримують оператори ринку, що провадять діяльність, пов'язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів тваринного походження.

Обов'язок щодо отримання такого дозволу не поширюється на:

- заклади громадського харчування;
- операторів ринку, які провадять діяльність, пов'язану з первинним виробництвом та/або транспортуванням та/або зберіганням та/або продажем харчових продуктів, які не потребують дотримання температурного режиму та можуть зберігатися при температурі вище 10 °C, залишаючись придатними для споживання людиною;
- на потужності, які здійснюють виробництво харчових продуктів, інгредієнтами яких є виключно продукти рослинного походження та/або перероблені продукти тваринного походження;
- на заклади роздрібної торгівлі, обсяги продажів окремих харчових продуктів якими не перевищують обсягів, затверджених відповідною постановою КМУ.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ
Міністерства аграрної
політики
та продовольства України
10.02.2016 № 39

Зареєстровано в
Міністерстві
юстиції України
12 березня 2016 р.
за № 382/28512

ПОРЯДОК
проведення державної реєстрації
потужностей, ведення державного реєстру
потужностей операторів ринку та надання
інформації з нього заінтересованим
суб'єктам

II. Подання заяви про державну реєстрацію потужності

2.1. Для державної реєстрації потужності оператор ринку подає територіальному органу компетентного органу за адресою потужності заяву за формою згідно з [додатком 1](#) до цього Порядку.

2.2. Заява про державну реєстрацію потужності засвідчується підписом оператора ринку або уповноваженої ним особи.

2.3. Заява про державну реєстрацію потужності реєструється територіальним органом компетентного органу в день її надходження.

2.4. Заява про державну реєстрацію потужності може бути подана в паперовому або електронному вигляді. Подання заяви в електронному вигляді здійснюється з використанням посиленого сертифіката відкритого ключа у порядку, встановленому Законом України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та Законом України ["Про електронний цифровий підпис"](#).

2.5. Заява подається оператором ринку не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку роботи потужності, крім випадків, визначених у пункті 1.4 розділу I цього Порядку.

2.6. Територіальному органу компетентного органу забороняється вимагати для державної реєстрації потужності будь-які інші документи, крім заяви.

(найменування територіального органу
центрального органу виконавчої влади,
що реалізує державну політику у сфері
безпечності та окремих показників якості
харчових продуктів)

**ЗАЯВА
про державну реєстрацію потужності**

1. Найменування або прізвище, ім'я, по батькові оператора
ринку: _____

2. Номер телефону оператора ринку: _____

3. Адреса електронної пошти оператора ринку: _____

4. Адреса потужності оператора ринку: _____

(індекс, область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку)

5. Керівництво оператора ринку (одноосібний керівник або члени колегіального органу
управління), контактні дані: _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону, адреса електронної пошти)

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону, адреса електронної пошти)

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону, адреса електронної пошти)

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону, адреса електронної пошти)

6. Вид діяльності, що планується здійснювати з використанням потужності
(кожен вид діяльності, який планується здійснювати, позначається символом "V" у
відповідній графі):

№ з/п	Вид діяльності, що планується здійснювати з використанням потужності	
1	Діяльність, пов'язана з харчовими продуктами, які не потребують дотримання температурного режиму та можуть зберігатися при температурі вище 10 °C і залишатися придатними для споживання людиною, а саме:	
1.1	первинне виробництво	
1.2	транспортування	
1.3	зберігання	
1.4	реалізація	
2	Діяльність закладів громадського харчування за категоріями:	
2.1	стаціонарна потужність (ресторан, бар, кафе, піцерія тощо)	
2.2	рухомі та/або тимчасові потужності	
3	Виробництво харчових продуктів, інгредієнтами яких є виключно продукти рослинного походження та/або перероблені продукти тваринного походження	
4	Роздрібна торгівля харчовими продуктами	
5	Інший вид діяльності	
5.1	первинне виробництво	
5.2	змішування та пов'язані з цим процедури	
5.3	обробка (переробка)	
5.4	наповнення	
5.5	пакування	
5.6	відновлення та інші зміни стану об'єкта	
5.7	зберігання	
5.8	транспортування	
5.9	реалізація	

IV. Питання функціонування Реєстру та внесення інформації до нього

- 4.1. Реєстр ведеться компетентним органом в електронному вигляді з використанням матеріально-технічної бази територіальних органів компетентного органу за формою, наведеною у [додатку 3](#) до цього Порядку.
- 4.2. Внесення до Реєстру інформації, вказаної у пункті 3.5 розділу III цього Порядку, здійснюється компетентним органом протягом 5 робочих днів з дати прийняття рішення про державну реєстрацію потужності.
- 4.3. Компетентний орган забезпечує для громадськості безперервний та безоплатний доступ до відомостей Реєстру на його офіційному веб-сайті.
- 4.4. Компетентний орган на запит заінтересованої особи надає інформацію з Реєстру, що містить запитувану інформацію, у порядку та на умовах, встановлених [Законом України](#) "Про доступ до публічної інформації".

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

Телефон:	(044) 279 12 70 - приймальня; (044) 278 84 60, 278 41 70 - канцелярія
факс:	(044) 279-48-83
E-mail:	General - head@consumer.gov.ua
Сайт:	consumer.gov.ua
Адреса:	Адреса: 01001, м. Київ, вул. Б.Грінченка, 1

Загальні гігієнічні вимоги

20 вересня 2016 року набув чинності розділ VII Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» — Загальні гігієнічні вимоги щодо поводження з харчовими продуктами, — який вже ВИМАГАЄ дотримання ВСІМА операторами ринку харчових продуктів відповідних гігієнічних вимог, шляхом впровадження

Програм-Передумов системи НАССР

Програми-передумови системи НАССР

мають охоплювати такі процеси:

- Належне планування виробничих, допоміжних та побутових приміщень для уникнення перехресного забруднення;
- Вимоги до стану приміщень, обладнання, проведення ремонтних робіт, технічного обслуговування обладнання, калібрування тощо, а також заходи щодо захисту харчових продуктів від забруднення та сторонніх домішок;
- Вимоги до планування та стану комунікацій - вентиляції, водопроводів, електро- та газопостачання, освітлення тощо;
- Безпечність води, льоду, пари, допоміжних матеріалів для переробки (обробки) харчових продуктів, предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами;
- Чистота поверхонь (процедури прибирання, миття і дезінфекції виробничих, допоміжних та побутових приміщень та інших поверхонь);
- Здоров'я та гігієна персоналу;
- Захист продуктів від сторонніх домішок; поводження з відходами виробництва та сміттям, їх збір та видалення з потужності;
- Контроль за шкідниками, визначення виду, запобігання їх появі, засоби профілактики та боротьби;
- Зберігання та використання токсичних сполук і речовин;
- Специфікації (вимоги) до сировини та контроль за постачальниками;
- Зберігання та транспортування;
- Контроль за технологічними процесами;
- Маркування харчових продуктів та поінформованість споживачів.

**Система аналізу небезпечних
факторів та контролю у
критичних точках (НАССР) –
система, яка ідентифікує, оцінює і
контролює небезпечні фактори, що є
визначальними для безпечності
харчових продуктів**

Станом на сьогодні оператори ринку вже зобов'язані

- **забезпечувати** дотримання вимог Закону щодо гігієнічних вимог до харчових продуктів на всіх стадіях їх виробництва та обігу, шляхом запровадження **програм-передумов**;
- **надсилати** компетентному органу повідомлення у встановлених Законом випадках;
- **отримувати** експлуатаційний дозвіл у випадках, передбачених Законом;
- **реєструвати** потужності у випадках, передбачених Законом;
- **забезпечувати** виконання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів щодо окремих показників якості;
- **забезпечувати** простежуваність та надавати інформацію, передбачену статтею 22 Закону;
- **вилучати** та/або відкликати у встановлених законом випадках харчові продукти, які перебувають в обігу, якщо встановлено, що ці продукти можуть спричинити шкідливий вплив для здоров'я людини;
- **забезпечувати** безперешкодний доступ державних інспекторів, які здійснюють державний контроль, до потужностей під час роботи цих потужностей та дозволяти відбір зразків об'єктів санітарних заходів на зазначених потужностях, а також надавати на вимогу державного інспектора документи, необхідні для здійснення державного контролю;
- **компенсувати** відповідно до закону шкоду, заподіяну споживачам внаслідок споживання харчового продукту, якщо судом буде доведено причинно-наслідковий зв'язок між цією шкодою і діяльністю та/або бездіяльністю оператора ринку, крім випадків, установлених законом.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

**Виробництво, зберігання харчових
продуктів на потужностях,
незарєєстрованих відповідно до
вимог Закону**

Накладення штрафу на юридичних осіб —
у розмірі від 23 до 30 мінімальних заробітних плат
(33 350,00 – 43 500 грн.).

На фізичних осіб — підприємців —
у розмірі від 8 до 15 мінімальних заробітних плат
(11 600,00 – 21 750,00 грн.)

Недотримання вимог законодавства щодо гігієнічних вимог до харчових продуктів на всіх стадіях їх виробництва та обігу, у тому числі допущення до процесу виробництва та/або обігу харчових продуктів осіб, які мають протипоказання до роботи з харчовими продуктами і присутність яких на робочому місці може спричинити виробництво та/або обіг небезпечних харчових продуктів

Накладення штрафу на юридичних осіб —
у розмірі від 5 до 8 мінімальних заробітних плат
(7 250,00 – 11 600,00 грн.).

На фізичних осіб — підприємців —
у розмірі від 2 до 5 мінімальних заробітних плат
(2 900,00 – 7 250,00 грн.)

За невиконання обов'язку щодо впровадження на потужностях постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) передбачена відповідальність у вигляді штрафу:

юридичні особи — у розмірі від тридцяти до сімдесяти п'яти мінімальних заробітних плат
(43 500 – 108 750 грн.);

фізичні особи — підприємці — у розмірі від трьох до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат
(4 350,00 – 21 750,00 грн.)

та зупинення роботи потужності.

З 01.01.2017 втрачають чинність

- акти санітарного законодавства, видані центральними органами виконавчої влади Української РСР в тому числі їх посадовими особами, якими затверджено санітарні, санітарно-гігієнічні, санітарно-протиепідемічні, санітарно-епідеміологічні, протиепідемічні, гігієнічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи та санітарні регламенти.

З 01.01.2017 не застосовуються на території України

- акти санітарного законодавства, видані центральними органами виконавчої влади СРСР, в тому числі їх посадовими особами, якими затверджено санітарні, санітарно-гігієнічні, санітарно-протиепідемічні, санітарно-епідеміологічні, протиепідемічні, гігієнічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи та санітарні регламенти.

Зареєстровано потужностей на 18.11.2016

